

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie

22e jaargang nr. 9 — sept. 1972

Versijnt maandelijks

INHOUD: 8 bladzijden

LITERATUUR, pag. 39-40

STEKELHUIDIGEN, pag. 31-34

VARIA MARITIMA, pag. 227-228

SCHELPE ALS GELD

Dit gaat niet over cowries, al is dat Afrikaanse schelpengeld wel het meest bekend.

Maar in andere streken, waar men dit cowriegeld niet zo maar aan de kust voor het oprapen had, heeft men vroeger toch ook wel van schelpen als geld gebruik gemaakt.

Zo hadden de Indianen van de Pacific-kust van N.-Amerika onder de naam „Hai-qua” stootandjes als geld.

Deze N.-Amerikaanse stootand Dentalium petriusum Sowerby, die volgens Percy A. Morris: Field Guide to Shells of the Pacific coast in matig diep water van Alaska tot Californië in zanderige bodem leeft, kan ruim 5 cm. lang worden.

Het is een witte licht gebogen, stevige taps toelopende schelp, aan beide zijden open.

De kustindianen die geld voor de ruilhandel nodig hadden lieten zich door hun squaws in hun kano langs de kust paddelen, waarbij zij met een soort fijn-tandige hark de bodem uitkamden.

Als zij geluk hadden haalden ze dan 1 of 2 stootanden op, want overvloedig waren ze meestal niet.

Met ongeveer 25 stuks werden ze dan aan een pees van een hert geregen, afgewisseld door stukjes Haliotisschelp en bosjes wol van berggeiten.

Deze kettingen van ongeveer 2 meter lang konden om de hals gedragen worden.

De waarde van een ketting was ongeveer 50 dollar.

Kleine of beschadigde stootandjes werden als wisselgeld gebruikt.

Vergeleken bij de Afrikaanse cowries waren de stootanden heel duur, want bij de Indianen kon men voor 1 mooie ketting van 25 stuks een vrouw kopen en in Afrika had men daar 100.000 cowries voor nodig.

Toen de eerste blanken aan de Westkust kwamen, voerden zij vals geld in de vorm van stootanden uit andere streken in en kochten daarmee van de Indianen het geld van de blanken, het goud.

Hierdoor devalueerde de waarde en werden de kettingen later vooral als sieraad gebruikt.

Hoewel de stootanden hun waarde als geld hebben verloren, hebben ze hun geldswaarde behouden.

Kijk er de schelpenprijzlijsten maar op na.

G.W.N.

UIT DE

VLOEDLIJN

UIT BODEMMODDER

Deze zomer vertoefde ik 3 dagen in Narbonne-Plage aan de Middellandse zee. Men had daar een binnenzee uitgegraven en de modder van de bodem opgespoten. De schelpen lagen er voor het oprapen. Er waren soorten bij die normaal niet algemeen op het strand te vinden zijn. Hieronder volgt een lijstje met de gevonden soorten.

Vele andere, algemene soorten en 15 nog ongedetermineerde soorten vormden de buit.

Capulus hungaricus L. 1 x
Diodora apertura (Mont.) 3 x
Astrarium rugosum L. 2 x
Acteon tornatilis L. 10 x
Cyclope neritea L. 18 x
Murex brandaris L. 8 x
Nassarius mutabilis L. 6 x
Natica hebraea Martyn 2 x
Galeodea echinophora L. 1 x
Eulima subulata Donovan 6 x
Turbonilla crenata 4 x
Marginella miliaria L. 16 x
Fusus rostratus Olivi 1 x
Phytia myosotis myosotis
 (Draparnaud) 14 x
Nuculana pella L. 8 x
Cardium oblongum Chemnitz 2 x
Gastrana fragilis L. 1 x
Lima lima L. 2 x
Solecurtus strigillatus L. 2 x
Nucula nucleus L. 10 x
Corbula gibba (Olivi) 9 x

J. W. Biekart

VONDSTEN VAN SCHIERMONNIKOOG

Tijdens een zomerkamp van de Ver. voor
 Natuurbehoud op Schiermonnikoog van
 31 juli t/m 6 augustus 1972 vonden wij bij
 paal 5 *Nucula nucleus* (L.) losse klep
 paal 7 *Lasaea rubra* (Mont.) doublet
Montacuta ferruginosa (Mont.)
 losse klep
Nassarius incrassatus (Ström)
Acteon tornatilis (L.)
 paal 8 *Cardium edule* (L.) var. *altior*
 B.D.D. losse klep
Turritella communis Risso
 verschillende exemplaren
 paal 11 *Venus ovata* Pennant doublet
 paal 12 *Philine aperta* (L.)
 paal 6 t/m 11 *Lora turricula* (Mont.)
 verschillende exemplaren.

Dirk Wouters
 en
 Theo Kemperman

STRANDVONDST

Op 1-7-72 is tussen de 7e en 8e golf-
 breker ten zuiden van de Scheveningse
 Havenhoofden een volwassen exemplaar
 van de gewone zeekat — *Sepia officina-
 lis* (L.) — aangespoeld.

Het dode dier was nog in uitstekende
 staat, zodat alles duidelijk kon worden
 geobserveerd.

D. Br.

PRIJSHERZIENING BUISJES I.V.M. P.T.T. TARIEVEN

Nauwelijks hadden wij de prijs van 100
 buisjes met dopjes inclusief P.T.T. kosten
 op f 10,— bepaald, of de P.T.T. komt met
 nieuwe tarieven. Dit maakt het noodzake-
 lijk de prijs nu te stellen op f 10,50.

Schelpenmuseum

VERMELDENSWAARDIGE VONDSTEN VAN SCHEVENINGEN EN VLISSINGEN

Zwerftochten langs het strand van Sche-
 veningen en Vlissingen leverden de vol-
 gende vondsten op:

Scheveningen mei 1972: 5 leiblauwe Trap-
 gevels-*Lora turricula* (Mont.)

6 doubletten Sabelschede *Cultellus pellu-
 cidus* (Pennant)

juni 1972: 1 Trapgevel-*Lora turricula*
 (Mont.)

juli 1972: 1 Sabelschede-*Cultellus pel-
 lucidus* (Pennant)

3 gave leiblauwe Messche-
 den-*Solen marginatus*
 (Mont.)

Vlissingen juli 1972: 1 levende Schaalho-
 ren-*Patella vulgata* L.

Enkele juveniele Purperslakken-*Thais la-
 pillus* (L.) tussen eikapsels van de Wulk-
Buccinum undatum L.

1 Zeekat-*Sepia officinalis* L. dood maar in
 verse staat.

J. G. M. Raven